

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р4 р 163/2015
21.10.2015. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Јелене Боровац и Звездане Лутовац, чланова већа, у ванпарничном поступку предлагача З.М. из Р., чији је пуномоћник М. Ђ. В., адвокат из З., поводом захтева ради заштите права на суђење у разумном року, у седници одржаној 21.10.2015. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољен захтев за заштиту права на суђење у разумном року предлагача З.М. из Р., којим је тражено да се утврди да је у поступку пред Апелационим судом у Новом Саду Гж1 4680/10 повређено право на суђење у разумном року, те да се наложи Апелационом суду у Новом Саду да у најкраћем могућем року, али не дужем од 30 дана одлучи о жалби против пресуде Општинског суда у Новом Саду П 9978/03 од 20.02.2008. године и да се предлагачу на име накнаде нематеријалне штете због повреде права на суђење у разумном року досуди износ од 365.000,00 динара, као и трошкови поводом овог поступка.

Образложење

Предлагач З.М. је поднео 24.09.2015. године Врховном касационом суду захтев за заштиту права на суђење у разумном року у поступку који се води пред Апелационим судом у Новом Саду у предмету Гж1 4680/10. У захтеву се, поред осталог, наводи да је предлагач у својству тужиоца поднео 19.12.2013. године тужбу пред Општинским судом у Новом Саду против туженог С. Компанија за производњу, промет и услуге АД В., ради враћања на рад и накнаде материјалне штете. Предлагач је у захтеву тражио да се утврди да му је повређено право на суђење у разумном року, да се наложи Апелационом суду у Новом Саду да у најкраћем могућем року, али не дужем од 30 дана одлучи о жалби против пресуде Општинског суда у Новом Саду П 9978/13 од 20.02.2008. године и да се предлагачу на име накнаде нематеријалне штете због повреде права на суђење у разумном року досуди износ од 365.000,00 динара, као и трошкови поводом овог поступка.

Поступајући по захтеву предлагача у смислу члана 8а и 8б Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС" бр. 116/08, 101/13), Врховни касациони суд је прибавио списе Апелационог суда у Новом Саду ГЖ 1 106/10 и Гж1 4680/10 и утврдио следеће:

Општински суд у Новом Саду је донео пресуду бр. П 9978/13 дана 20.02.2008. године, којом је, ставом првим изреке, одбацио као неблаговремен примарни тужбени захтев којим је тужилац М.З., овде предлагач, тражио да га тужени – С. Компанија за производњу, промет и услуге АД В., врати на радно место референта магацинског пословања у магацину у Н.С., или на друго радно место које одговара његовој стручној спреми и радним способностима. Ставом другим изреке, одбијен је евентуални тужбени захтев којим је тужилац тражио да суд утврди да је у радном односу код туженог од 24.05.2002. године, на пословима референта магацинског пословања, што је тужени дужан да призна на основу ове пресуде. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу исплати на име накнаде материјалне штете због изгубљене зараде за период од 24.05.године – 08.06.2002. године износ од 11.993,82 динара, са законском затезном каматом почев од 01.01.2008. године па до исплате, те да му накнади трошкове овог поступка у износу од 13.950,00 динара у року од 8 дана. Ставом четвртим изреке, одбијен је вишак тужбеног захтева у односу на захтев за накнаду материјалне штете којим је тужилац тражио да му тужени исплати износ од 705.916,26 динара на име накнаде материјалне штете због изгубљене зараде за период од 24.05.2002. године до 07.04.2005. године са законском затезном каматом почев од 01.01.2008. године па до исплате. Ставом петим изреке, одбијен је захтев тужиоца за досуђивање законске затезне камате на досуђене трошкове поступка, почев од дана пресуђења. Против наведене пресуде тужилац је изјавио жалбу 11.04.2008. године. Списи предмета прослеђени су Окружном суду у Новом Саду дана 12.05.2008. године. Апелациони суд у Новом Саду је пресудом Гж1 106/10 од 13.04.2010. године одбио жалбу тужиоца као неосновану и потврдио првостепену пресуду у делу којим је одбијени евентуални тужбени захтев, вишак захтева за накнаду материјалне штете и захтев за досуђење законске затезне камате на трошкове поступка, као и у делу у коме је тужба у погледу примарног тужбеног захтева одбачена као неблаговремена. Против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 106/10 од 13.04.2010. године тужилац је благовремено изјавио ревизију 06.07.2010. године. Списи су предати Врховном касационом суду 17.10.2011. године. Врховни касациони суд је донео пресуду Рев2 1915/10 дана 23.06.2011. године којим је одбио као неосновану ревизију тужиоца изјављену против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 106/10 од 13.04.2010. године. У међувремену предмет је грешком заведен под нови бр. Гж1 4680/10 код Апелационог суда у Новом Саду, те је 01.09.2010. године заказана расправа пред већем Апелационог суда у Новом Саду за дан 21.09.2010. године, које рочиште за главну расправу је одржано и главна расправа је закључена и констатовано је да ће се одлука доставити писмено. Након тога, утврђено је да је предмет грешком добио нови број и спис Гж1 4680/10 је послат Врховном касационом суду.

Одредбом члана 8а. став Закона о уређењу судова је прописано да странка у судском поступку која сматра да јој је повређено право на суђење у разумном року, може непосредно вишем суду поднети захтев за заштиту права на суђење у разумном року. Према ставу 2. захтевом из става 1. овог члана може се тражити и накнада за повреду права на суђење у разумном року.

Према члану 8б став 1. истог закона, ако непосредно виши суд утврди да је захтев подносиоца основан, може одредити привремену накнаду за

повреду права на суђење у разумном року и одредити рок у коме ће нижи суд окончати поступак у коме је учињена повреда права на суђење у разумном року.

Из претходно цитиране одредбе члана 8б јасно произлази да се захтев за повреду права на суђење у разумном року може поднети суду само ако поступак није правоснажно окончан у ком случају ће непосредно виши суд, кад утврди повреду права, одредити рок у коме ће поступајући суд, окончати поступак и предузети друге мере законом предвиђене.

У конкретном случају парнични поступак у коме предлагач, као тужилац, тражи да се утврди да му је повређено право на суђење у разумном року, правоснажно је окончан и то пре подношења захтева за заштиту права на суђење у разумном року. Поступак је правоснажно окончан пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 бр. 106/10 дана 13.04.2010. године, а захтев за заштиту права на суђење у разумном року поднет је 24.09.2015. године.

У ситуацији када је поступак правоснажно окончан пред судом, предлагач не може више тражити од суда да утврди да му је повређено право на суђење у разумном року, нити накнаду за повреду тог права, јер такав захтев није дозвољен. Сврха захтева за заштиту права на суђење у разумном року је да се убрза поступак и одреди примерена накнада као вид сатисфакције, уколико се утврди да је дошло до повреде права на суђење у разумном року.

Без утицаја је чињеница да је предмет који се налазио у Апелационом суду у Новом Саду под бр. Гж1 106/10 ради одлучивања по жалби тужиоца изјављеној 11.04.2008. године грешком поново заведен под бројем Гж1 4680/10 и што је под тим бројем одржана и закључена расправа пред другостепеним судом 21.09.2010. године и одређено да ће се донети писмена одлука. Битно је то што је у време одржавања те расправе, о жалби тужиоца већ било одлучено пресудом Гж.1 106/10 од 13.04.2010.године и што је ревизија изјављена против те пресуде одбијена. На тај начин парнични поступак по тужби овде предлагача је окончан.Предлагач не може да захтева да се о жалби поново одлучује само зато што је грешком предмет два пута заведен у другостепеном суду и да захтева утврђење повреде права на суђење у разумном року илагање убрзања поступка у предмету који је правоснажно окончан још 13.04.2010.године.

На основу члана 8а и 8в Закона о уређењу судова и члана 18. став 1. Закона о ванпарничном поступку Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Предраг Трифуновић,с.р.**